

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Márk Endre programbeszéde

Polgármesterjelölő értekezlet

Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagjai ma délután három órakor nagy számmal gyűltek össze a Degenfeld József gróf által összehívott értekezletre, hogy Márk Endre udvari tanácsos polgármesterjelöltsége mellett állást foglaljanak. Az értekezleten megjelentek: Degenfeld József gróf, a végrehajtó bizottság elnöke, Baltazár Dezső dr. püspök, Szent-Királyi Tivadar, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, Somossy László, Bárdos Géza, Szántó Sámuel dr., Fürst Ödön, Petzkó Ernő dr., May Andor, Sinka Sándor, Zelinger Ede, Biczó Gyula, Békés Lajos, Gáspár Géza dr., Körössy Kálmán dr., Freund Jenő dr., Ferenczy Gyula dr., Nagy Jakab, Lestyán Adorján udvari tanácsos, Debreczeni Lajos, ifj. Schwarcz Vilmos, Böszörményi Imre, Pethő István, Nagy Pál, Kertész Mihály, Hoffmann Sándor, Kenyeres Károly, Komlóssy Imre dr., Komlóssy Dezső, Bernáth Sándor, Horváth János, Németh András, Nyiri Ernő dr., Patay József, Kánya Lajos, Balkányi Miklós dr. kir. tanácsos, Ungár Jenő, Poroszlav László, Táfler Ignác, Ujlaki Hugó dr., Nagy Lajos dr., Magyar Simon dr., Berzöffy Vince, Csurka István, Dávidházy Kálmán, Moskovits Miksa dr., Láng Sándor dr., Leitner Adolf dr., Muraközy László, Szabó Kálmán, Roncsik Lajos, Vargha Elemér dr., Tóth Emil dr., Rostás István, Szabó Elek, Vásáry István dr., Kovács Kálmán, Vargha Károly, Csapó László, Kondor Kálmán, Dóczy Emil dr., Sz. Nagy Lajos, Hegedűs István dr., Koszorus Kálmán, Széll Kálmán dr.

(A jelölés.)

Degenfeld József gróf megnyitván az értekezletet, közölte, hogy a Márk Endre polgármesterjelöltsége mellé tömörült párt végrehajtó bizottsága nevében szükségesnek tartotta összehívni a törvényhatósági bizottság tagjait, miután a pénteki közgyűlés december 10-ére kinttette az általános városi tisztújítást. A végrehajtó bizottság a város jól felfogott érdekében szükségesnek tartja, hogy újév után Márk Endre legyen Debrecen város polgármestere s elhatározását az összes közgyűlési tagok elé óhajtott terjeszteni. Kéri az értekezletet, hogy a város jövője érdekében foglaljon állást Márk Endre polgármesterjelöltsége mellett. (Általános helyeslés, éljenzés.) Bejelenti, hogy kimentették távolmaradásukat és a hozandó határozathoz való csatlakozásukat bejelentették: Medgyaszay Miklós, Kernhoffer József, Magoss György dr., Szántó Győző, Balkányi Ede dr., Löfkovits Márton dr., Kiss Gyula dr. és mások. Kimondja a határozatot, hogy az értekezlet egyhangú kívánsága, hogy Márk Endre álljon a városi tisztikar élére s javasolja, hogy Baltazár Dezső dr. elnöke alatt Szent-Királyi Tivadar és Fürst Ödön bizott-

sági tagokból álló küldöttség hívja meg Márk Endrét az értekezletre.

Néhány perc múlva a terembe lépett Márk Endre, akit az értekezlet tagjai hoszszantartó éljenzéssel és tapsal fogadtak. — Degenfeld József gróf meleg szavakban üdvözölte Márk Endrét, közölte vele az értekezlet határozatát és felkérte programbeszédének megtartására.

(Márk Endre programja.)

Márk Endre azzal kezdte, hogy a mai idő nem alkalmas nagyobb program adására, amikor a nemzet a létéért küzd. Bizik azonban benne, hogy a háború a magyar nemzet győzelmével fog végződni s éppen ezért már a háboruban készülnünk kell a béke munkájára.

— Hogy mi az én programom, — ugymond — azt az én negyven éves pályám mutatja. Ezalatt állandóan tagja voltam a törvényhatósági bizottságnak s ott, meg főleg az albizottságokban alkalman nyitott kifejezésre juttatni az én gondolkodásomat, a város iránt érzett szeretemet és ragaszkodásomat, anélkül azonban, hogy bármikor is az a gondolat vezetett volna, hogy a törvényhatóság első tisztviselői állására kijelöltessem.

Ami közelebből azt illeti, milyen irányelvek által óhajtom vezetetni jövő munkásságomat, elsősorban a város közügyeinek nyugodt, békés fejlesztésére kell rámutatnom. E végből multhatlan szükség van arra, hogy a közgyűlési terem ne legyen a pártpolitikai küzdelmek színtere, hogy ott csak egy politika legyen ur: a jó, a helyes városi politika. Ezzel nem azt mondom, hogy zárjuk ki a teremből teljesen a politikát, ez nem is lehet, hiszen a törvény is a törvényhatóság elé utal bizonyos politikai ügyeket, azonban miután megvittuk az elvek harcát, utána nyomban a városi érdekek együttes, vállvetett szolgálata kössön össze bennünket. Amikor a politikának a közgyűlési teremből való távollétét hirdetem, ez nem jelenti azt, hogy én feladom politikai multamat, hogy én megtagadom a 67-es irányzatot, amelynek kezdetől fogva híve voltam. Én az egyéniséget meg akarom tartani a jövőben is, amit főleg azért hangoztatok, hogy elejét vegyem minden a jövőben esetleg támadható félreértésnek.

Egy másik sarkpontja lesz működéseimnek a közélet tisztasága. Ennek biztosítéka elsősorban a tisztikar függetlenségének megteremtése, akként értelmezve a kérdést, hogy a tisztikar egyetlen tagja se foglaljon el olyan állásokat, amelyek elhatározásaik szabadságában korlátozhatják. E tekintetben magam fogok példát nyújtani, amikor közzgazdasági vonatkozású állásaimat leteszem. E tekintetben a tisztikarnak szolidárisnak kell lennie velem. A törvényhatóság megadja a tisztviselőknak a kellő javadalmaszt s így joggal megkövetelheti tőlük a becsületes munkát. A közélet tisztasága továbbá nem képzelhető el a nélkül, hogy az ugynevezett kijárások megszüntjenek, amit a törvényhatósági bizottság tekintélye és az alkotó munka eredménye egyaránt megkövetel. Ha azt tapasztalnám, hogy az ide irányuló jótanácsaimnak nem lesz foganatja, a közéleti összeférhetetlenség statuálására teszek majd lépéseket.

Áttérve a program részleteire, a polgármesterjelölt elsősorban kulturális programjáról adott főbb vonásokat. Azt a reményét fejezte ki, hogy a most megnyitott tudományegyetem a háború végeztével nagy eredmény-

nyel fogja betölteni misszióját: mint Debrecen eminens érdekét állította föl az egyetemnek gazdasági fakultással való kiszélesítése iránti törekvését. A közéleti polgári iskola felállítását és az iparostanonciskola fejlesztését jelölte meg kulturprogramja további pontjaként, az elemi oktatás fejlesztésének eszközül pedig közéleti elemi iskolák létesítését.

A város közzgazdasági politikájában nagy súlyt helyez a Hortobágyi kello értékesítésére, nem csupán a város jövedelmeinek fokozása végett, hanem épp olyan mértékben szociális szempontokból is, mint a kisbérletek híve. A bérletek kiadását illetően a teljes nyilvánosságot követeli, a kéz alatti bérlet-hosszabbítások teljes kiküszöbölésével. A létesítendő gazdasági intézmények között elsősorban a népjóléti alkotásokat tartja szükségesnek, így a népfürdők, népszállók építését és ugyancsak a népjólét emelése végett mint nagyon sürgetős gazdasági és kulturális követelménynek: a népkönyvtárak felállítását.

A városfejlesztés érdekeinek biztosítása nem érhető el anélkül, hogy olyan intézmények ide telepítéséről és idekötéséről gondoskodjunk, amelyek egy modern város haladását és gazdagodását segítik elő. A meglévő köztulak végleg le kell kötni az államvasutak üzletvezetőségét, megfelelő állandó épület emelésével, mert a multnak nem egy szomorú példája inti Debrecen, hogy a szükkeblőség és az előrelátás hiánya a meglévő intézményeket is elszakította tőle. Mindent el fog követni, hogy a csendőriszkola Debrecenbe vissza helyeztessék. Annak felismerése, hogy a katonai intézmények egy város gazdasági jólétét mennyire emelik, programjába állítja a törekvést aziránt, hogy Debrecen hadtestparancsnokság székhelye legyen. Általában meg kell teremteni mindazokat az előfeltételeket, amelyek Debrecen iparának és kereskedelmének emelésére alkalmasak. — Utána kell mennünk a tőkének és itt való elhelyezkedésére meg kell adnunk a lehetőségeket, mert az ide hozott tőke a létesített intézményekben sokszorososan megtéríti a hozott áldozatokat. — Programja további részében felfogta az állattenyésztés fejlesztésére vonatkozó intézkedéseket, a piaci árak szabályozását, a kertgazdaság meghonosítását, a szegénylgy rendezését és a közönség érdekeinek egyéb módokon való szolgálatát.

— Azt a kijelentést teszem, — így végezte beszédét — ha a tisztelt bizottsági tagurak egyetértenek velem, ha gondolataim találkoznak az önökével s ha a kifejtettek után megmaradnak az én jelöltségem mellett, rendelkezzenek velem, Ajánlom magamat szives bizalmukba.

Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps követte a programbeszédet, amelyet sürűn szakítottak félbe a tetszés megnyilvánulásai.

(Bizalom.)

A bizottsági tagok nevében Komlóssy Dezső rövid beszédben fejezte ki az értekezletnek a polgármesterjelölt programjához való hozzájárulását. Márk Endre mindig a munka embere volt s az ő elfogulatlan egyénisége és integritása a biztosíték, hogy a polgárság nyugodtan adhatja kezébe a város vezetését. Végül szerencsét kívánt a polgármesternek programja megvalósításához.

Ezzel az értekezlet Márk Endre és az elnöklő Degenfeld József gróf éltetése közben véget ért.

A világháború eseményei

Csönd északon

Budapest, november 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés.*

Az északkeleti hadszíntéren tegnap sem volt harc.

HÖFER vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Szibériai foglyok a debreceni állomáson

Az északi harctérről ma több száz orosz foglyot szállítottak Debrecenen keresztül. Az oroszok az irkutzki 48. gyalogezredből valók és előadásuk szerint a hadvezetőség most akarta a tűzvonalba vinni őket. Csak néhány hete jöttek el Szibériából. Mindnyájan fiatal legények, akik tavaly vomultak be és most szolgálják rendes katona-éveiket. *A tűzvonalba nem jutottak, mert a mi katonáink egy éjszaka rajtuk ütöttek s az irkutzki fiúk annyira megijedtek, hogy megadták magukat.* — Ugyanezzel a vonattal számos orosz sebesültet és egy orosz főtörzsorvost is szállítottak.

Ujabb győzelmünk Szerbia belsejében

Budapest, november 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés, érkezett délben 12 órakor:*

A délkeleti hadszíntéren tegnap az egész nap folyamán minden arcvonalon változatlan hevességgel folyt a harc. Bár az ellenség szívesen ellenállott és kiadta a jelszót: „az utolsó emberig“, vitéz csapataink a Krupanje körüli területen mégis sáncot sánc után foglaltak el és ma délelőtt öt óráig a szerbek részéről bevehetetlennek tartott kuzbajinacai fontos támpontot is rohammal bevették. — A foglyok és a zsákmányolt ágyuk számát eddig csak megközelítőleg ismerhetjük.

A Cigánysziget újra a miénk

Arad, november 8. Az Aradi Közlöny tudósítója jelenti: A Zimony és Belgrád között levő ugynevezett Cigányszigetet, amelyben a szerbek a szeptemberi betörésük alkalmával örállomást állítottak fel, csapataink visszafoglalták. A sziget megtisztításában nagy érdemeket szerzett az a népfőlkelő ezred, amely részben beszercehaszódvármegyei románokból áll. Hogy ők ebbe a nehéz harcba keveredtek, annak érdekes története van. — Amikor szeptemberben a szerbek betörték a Szerémségbe, a veszélyeztetett területen ez a népfőlkelő ezred teljesített szolgálatot. Az ellenség tulereje következtében azonban visszavonult és így nem tartóztathatta fel a szerbeket. Mivel az ezred eme lépését némelyek félremagyarázták, a népfőlkelő parancsnoka arra kérte ezrede nevében a főparancsnokságot, küldje őket a legnehezebb terepre, hogy megmutathassák haláltmegvető bátorságukat. Ezt a példaadó kínálkozást a főparancsnokság elfogadta. És így az ezred csakugyan megmutathatta, hogy a legsúlyosabb feladat megoldására is képes, természetesen nem minden áldozat nélkül.

A németek előnyomulása az Argonnei erdőben

Berlin, november 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Ypresnél és Liletől nyugatra tegnap folytattuk támadásainkat.

Az Argonne-i erdőszeg nyugati szélén, a Vienne le Chateau melletti fontos magaslatot, amelyért hetekig folyt a harc, elfoglaltuk. E közben 2 ágyut és 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Különben a nyugati hadszíntéren a ködös nap csendesen folyt le.

A keleti harctéren nincs új hír.

Székely bakák orosz ágyukat visznek a királynak

Jelenet a debreceni pályaudvaron

Az északi harctérről hosszú vonat robogott be ma a debreceni pályaudvarra, sebesültekkel, foglyokkal és kimustrált lovakkal. Legelőször a betegeket szedték le a vonatról. Sorba állították őket és megkérdezték tőlük, hogy van-e valami különösebb kívánságuk, mert jó ellátást és új kötést amugy is kapnak. A sorból egy jól megtermett baka lépett elő és így szólt:

— Instálom alásan, nem annyira magamnak, mint a pajtásomnak volna egy kis kívánsága.

— Ki az? — kérdezte a főorvos.

— A Gyurka, Mártonosi Gyurka, csiki gyerek, akár én.

— Hát hol van a Gurka?

— A bagonyba maradtak.

Két vöröskeresztes elindult a Gyurka keresésére, de nemsokára visszajöttek azzal a hírrel, hogy a vagonban nincs több sebesült. Elővették ezután újra a székely bakát, hogy megtudakolják tőle Mártonosi Gyurka pontos címét. Meg is mondta csakhamar:

— Nem az embör, sé nem a marha bagonyba van, hanem az ágyu cügba.

Ujabb expedíció indult most az ágyucüg felkutatására s nagysokára sikerült is megtalálni. Az „ágyu-cüg“ egy nyitott teherkocsi volt, amelynek fenekén két orosz ágyu mellett kucorgott négy székely baka. Ezek között volt a keresett Mártonosi Gyurka is. Az expedíció tagjai azzal jöttek vissza, hogy Mártonosi Gyurka nem akar leszállni. A főorvos ment oda megnézni, hogy mi baja Mártonosinak és nógatta a bakát, hogy szálljon le.

— Ilyet ne kívánjon a tekintetes ur.

— Miért?

— Jól nyissa ki a szemét az ur, osztán nézze meg ezt a két muszka ágyut. Ezt én, Mártonosi György, meg ez a három pajtásom fogtuk el. A háborúból jövünk, azóta se tágitottunk az ágyu mellől. Most se megyünk. Csak a királynak adjuk át.

Nagy keservesen mégis csak leszálltak az ágyuk mellől a csiki gyerekek, akik sebesülten bár, de esőben, hidegben, nyitott „ágyu-bagonyban“ utaztak Debrecenbe. Kaptak új kötést, foszlós kalácsot, jó kolbászt, meg egy kis italt is és boldogan ültek vissza a drága zsákmány mellé, hogy azt Budapestén átadhassák a felséges királynak, mert — mint mondták — „felpostkártyán“ már tudták jövetelüket és biztos, hogy a király várja őket.

A vonat a derék csiki fiukat pár óra múlva tovább szállította Budapest felé.

Katonáink karácsonya

*

Közeledik karácsony ünnepe. Más években ez a béke és a szeretet ünnepe. De milyen lesz a mi idej karácsonyunk?

Ha elárvelt családi otthonunkban akarjuk megülni, akkor nagyon bánatos karácsonyunk lesz. Mert hiszen alig van családi asztal az országban, amelynél egy vagy több helyet üresen nem hagytak volna a hadbavonultak.

Ezért az idén nem a családi tűzhely mellett, hanem künn a harctéren kell megülnünk a szeretet ünnepét. Ott, ahol most a nemzet legkedvesebb fia vannak.

Karácsony estéjén forradjon az ország népe egyetlen nagy családdá és zarándokoljon szeretetével a katonai táborokba. Minden egyes katonánknak jusson karácsonyi ajándék. A szeretet géniusza vonuljon végig a táborozó helyeken és látogasson el a legtávolabbi lövészárkba is. Hadd tudják meg a hős fiúk, akik testvéri egyetértésben, vállvetve küzdenek királyukért és hazájukért, hogy Magyarország az édes szülő szeretetével, hála-jával és büszkeséggel gondol mindegyikükre.
Herczeg Ferenc.

Karácsony a harctéren

Közeledik a karácsony, a szeretet és a családi otthon boldog ünnepe. A szegény keservesen megtakarított filléréiből, a gazdag feleslegéből egyaránt szeretetteljes meglepetésben részesítik azokat, akik szívükhöz legközelebb állnak. Van-e közöttünk, akinek ne tolna köny a szemébe, midőn katonáinkra gondol, akik ez ünnepet otthonuktól távol, barátságatlan vidéken a legnehezebb, de bizonyára legnehezebb kötelesség teljesítése közben töltik.

A cs. és kir. hadügyminiszterium, valamint a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalai elhatározták, hogy derék katonáinknak szerény karácsonyi ajándékot küldenek s e célra jelentékeny összeget adományoztak.

A rendelkezésükre álló összeg azonban, sajnos, távolról sem elegendő arra, hogy abból a harctéren küzdő minden egyes katonánk méltó karácsonyi ajándékban részesülhessen.

Ehhez mindegyikünk hozzájárulása szükséges s azok a kevesek, akiknek senkijök sincs a harctéren, e tekintetben bizonyára nemes versenyre fognak kelni azokkal, akiknek fiúk, férjüek, fivérük vagy vőlegényük küzd a hazáért.

Ezért a hadsegélyző hivatal (Budapest, IV. Váci-utca 38.) azzal a kérelemmel fordul hazafias és a harctéren küzdő katonáink érdekében már eddig is minden áldozatra késznek mutatkozott közönségünkhöz, hogy az e célra szánt nagylelkű pénzdományával mielőbb keresse fel. (A Hadsegélyző Hivatalnak címzett pénzküldeményeket a posta a vidékről portómentesen továbbítja.) A hivatal azután gondoskodni fog róla, hogy csapataink a nekik szánt karácsonyi ajándékot az édes otthonból jövő szeretetteljes üdvözlésként, valamint a legbensőbb megemlékezés és az örömteljes viszontlátás reményének jele gyanánt századonként idejekorán megkapják.

A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala. (Budapest, IV., Váci-utca 38.)

Budapest, 1914. november havában.

Kirchner s. k.,
cs. és kir. altábornagy.

PRÉMET A KATONÁKNAK!

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — Akinek van prémje, küldje el a következő címre: „Hadsegélyző Hivatal, Budapest, IV., Váci-utca 38.“ A posta ingyen szállítja a prém-küldeményeket.

sonya

Más évek-
De milyen

ban akar-
s karácso-
saládi asz-
y több he-
hadbavo-

zhely mel-
megülnünk
a nemzet

az ország
arándokol-

Minden
onyi aján-
égig a tá-
a legtávo-
lák meg a
n, vállvet-
kért, hogy
etével, há-
mindegyi-
Ferenc.

éren

etet és a
egény ke-
a gazdag
meglepe-
kiköz leg-
akinek ne
atonáinkra
távol, ba-
de bizo-
sítése köz-

ium, vala-
erium had-
ogy derék
ajándékot
zeget ado-

azonban,
hogy ab-
yes kato-
részesül-

lása szük-
senkijök
bizonyára
kkal, akik-
ölegényük

(Budapest,
mel fordul
onánk ér-
atra kész-
hogy az e
yaival mi-
Hivatalnak
a vidékről
al azután
aink a ne-
édes ott-
ként, va-
és az
jele gya-
kapják.

erium had-
esten, IV.,
ában.
k.,
ornagy.

K!
katonánk-
kinek van
re: „Had-
Váci-utca
ém-külde-

A debreceni segítő-akció

A katonák családjaiért

A katonák családjainak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Faragó Mariska 1 ezüst karkötő, 1 arany szív, Szini Aranka 1 arany gyűrű, Ratkovics Ilona 1 ezüst lánc, 1 arany gyűrű, Africhtig Margit 1 arany gyűrű, B. Kovács Margit 1 arany gyűrű, Veisz Józsefné 1 pár arany függő, Veisz Kata 3 arany függő, Katz Sándor aranytörmelék, Mandel Jenő arany törmelék, Illés Ilonka 1 arany karkötő, Illés Istvánné 1 ezüst lánc, 4 ezüst késnyél, Illés István 1 arany gyűrű, Erdélyi Józsefné 1 ezüst kanál, Vársárhelyi Béla 1 arany gyűrű, Vársárhelyi Gyuszi 1 arany zsuzsu, Maklári Annus 2 arany függő, Bernfeld Olga 1 arany gyűrű, Engel József 1 ezüst lánc, N. N. 1 arany függő, Mandel Sándor 1 ezüst gyűrű, Kelemen Istvánné 2 arany gyűrű, Parádi Kálmán 1 ezüst lánc, Kelemen Manci 1 pár arany függő, Parádi Béla 1 ezüst lánc, Gecse Emma 1 arany gyűrű, Parádi Gusztáv 1 ezüst lánc, Kelemen Jenő, Mór Emike arany és ezüst törmelék, Herskovits Jenő 1 ezüst érem, Ungár Jenő 2 ezüst érem, Bakó Béla 1 ezüst karkötő, 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst érem, Barta Ferencné 4 ezüst érem, Zelinger Ede 2 ezüst érem, Zelinger Edéné 1 arany gyűrű, Kaisler Anna 1 ezüst lánc, Borsos D.-né 1 ezüst lánc, Borsos Józsei 1 arany függő, 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst tü. Borsos Józsefné 1 ezüst kés, 1 ezüst gyűrű, 2 ezüst pénz, N. N. 1 arany gyűrű, Fejér Ferencné 1 ezüst evőkészlet, dr. Fejér Ferenc 1 arany ce-ruza.

A hadsegélyző irodába a következő pénz-adományok érkeztek: Csatóry Gyula 6 korona, Törvényszéki telekkönyvi hivatal 15.32 korona, Homann Sándorné 6 korona, Állam-építészeti hivatal 75 korona, K. Gy. 4 korona, idősb Weichinger Károly 100 korona, Solyka Anna 2 korona, N. N. 2 korona, Grosz Emánuel 4 korona, Augustza-virágért 202 korona, özv. Somogyi Sándorné koszorúmegváltásért 5 korona, Pap Ferenc 5 korona, Szójka Károly 10 korona, Ungváry Andor 4 korona, Hajós Gézánné 6 korona, Rosinger József 3 korona, Schön Sándor 3.13 korona.

Téli ruhát a katonáknak

A debreceni hadsegélyző bizottság kéri azokat, akik a hadbavonultak részére meleg téli felszereléseket kötöttek, hogy fejevédő, nyakvédő, csuklóvédő, térdvédő stb. adományaikat a Hadsegélyző Hivatalba (megyeháza, I. emelet) átkötve és névvel ellátva mielőbb behozni szíveskedjenek, annál is inkább, mivel a hadvezetőség karácsonyig kérte a nagyközönség adományainak beszolgáltatását, hogy azokat kellő időben a harctérre juttathassa.

Téli felszerelési cikkeket adományoztak: Husz Rózsika 6 fejevédő, 1 csuklóvédő, 4 darab prém, Ujfalussy Juci 4 csuklóvédő, özv. Benedek Lászlóné 1 fejevédő, Nagy Kálmáné 1 csuklóvédő, 1 térdvédő, Sinay Ida 1 szörme, Szabó Lajos Hadház 4 fejevédő, 4 csuklóvédő, 3 kapca, 6 szörme, Pasics Sándorné 3 szörme, Székely Mici 3 fejevédő, 1 csuklóvédő, Dusa József 2 szörme, Csáki Jánosné 1 fejevédő, 2 lábszárvédő, Suhajda Béláné 4 haskötő, 6 pár harisnya, Riger Margit 2 fejevédő, 1 csuklóvédő, Sárközy Gáborné 3 haskötő, 3 kapca, Bagaméry Piroska 1 fejevédő, 4 csuklóvédő, Mezey Erzsike 1 fejevédő, 1 csuklóvédő, Emerich Samuné 1 fejevédő, Jambricska Mari 2 fejevédő, Zoltán Gizella Hajdudorog 2 fejevédő, 1 csuklóvédő, Litner Viola 3 fejevédő, 3 csuklóvédő, László Elemérné 2 fejevédő, 2 csuklóvédő, 2 haskötő, Jóna és Jóna 1 fejevédő, 2 csuklóvédő, Rásó Istvánné 3 fejevédő, 2 csuklóvédő, dr. Rásó Sándorné 3 fejevédő, 1 csuklóvédő, Dobray Esz-tike 2 térdvédő, Nisnyay Erzsike 2 csuklóvédő, Árvay Anna 3 csuklóvédő, N. N. 2 szörme, dr. Nagy Gáborné 1 szörme kabát, dr. Gál Zoltánné 8 fejevédő, 3 csuklóvédő, dr. Cseke Miklósné 3 fejevédő, 6 haskötő, 6 kapca, Pozsgay Lajosné 3 fejevédő, 6 haskötő,

Tóth Jánosné 2 kapca, 1 szörme, Kontsek Kornélné 1 fejevédő, 2 csuklóvédő, Tóth Mária 1 fejevédő, 1 csuklóvédő, Kondor Kálmáné 1 fejevédő, 1 csuklóvédő, 1 szörme.

HIREK

Széchenyi pása levele

Törökország el volt készülve a háborura

Széchenyi Ödön gróf, aki *Széchenyi pása* néven a török tüzoltóság főparancsnoka, érdekes levelet írt egy fejtérmegei barátjának. Október 22-én adta postára, a levél tehát elég fiatal, mégis idősebb, mint a török háboru. Október 22-én azonban a postán már tudták, hogy háboru lesz. Erre vall legalább is az, hogy Törökországban felbontották. A levél borítékján francia felírás áll. „Quvert á la raison du droit de la guerre“. A levelet a magyar posta is ellátta a nevezetes felirattal. „A hadijog alapján felbontott“. A nevezetes levél különben így szól:

Constantinople Poste rue de Brosse.
19.—1914. okt. 22-én.

Kedves Barátom!

Igen nagy sajnálattal értesültem, hogy vitéz fiad súlyosan megsebesült. Szívem mélyéből kívánom a mielőbbi teljes felgyógyulását.

Remélem, miszerint kedves rokonom, Széchenyi Viktor sértetlen fog hazatérni.

Bálint fiam, ki még kadét, jelenleg Székesfehérváron a 10-es huszár pótkeretnél tartózkodik és a huszárok begyakorlásával teljesen el van foglalva.

Még mindig nagyban mozgósítanak itt. Az esetben, ha megtámadná „valaki“ az országot, hatalmasan vissza lenne verve az ellenség.

A jó Isten áldja meg a magyar és török sereget és hogy mindég győzzön.

Fogadjad tiszteletteljes üdvözlétemet, mihez egész családom is csatlakozik. Maradok tisztelő barátod

Széchenyi Ödön.

Eddig tart a nevezetes levél. „Hatalmasan vissza lesz verve a támadó ellenség.“ A jóslat kitiinően bevált. Az elsúlyedt orosz hajók a Fekete-tenger mélyén erről regélnek a futó haboknak.

Előléptetések a debreceni helyőrség tisztkarában.

A király Maunok Patrik 7. huszárezredbeli számfeletti alezredesnek az ezredesi címet és jellegét adományozta és Szapáry József gróf 7. huszárezredbeli szolgálaton kívüli viszonybeli őrnagyot, József főherceg főudvarmesterét szolgálaton kívüli alezredessé nevezte ki.

Hősi halál. Mély részvétellel fogadtuk a hírt, hogy *Kormos Gyula*, a debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár számtanácsosa, aki mint népfőlkelési hadnagy s mint a 3. honvéd népfőlkelő gyalogezred második zászlóaljja 7. századának parancsnoka vett részt a Szerbia elleni harcokban, a folyó hó 3-án vívott győzelmes ütközetben százada élén hősi halált halt. Az elhunytat, akinek halálát neje, három kis gyermeke és kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja, Kopinovo vérázott harcmezéjén hantolták el bajtársai.

A hajdudorogi egyházmegyéből. Miklóssy István püspök a nyírkarászi kerület volt másodesperesét, Szócaska János révaranyo-

si lelkészt a nagykárolyi lelkészet parochusává nevezte ki s az esperesi hivatal vezetésétől teljes elismerés mellett fölmentette. Helyette Sztecsovics Miklós nyírtassai lelkészt a nyírkarászi kerület másodesperesévé nevezte ki. A november hó 1-ső napjától nyugalmba vonult Hucskó Mihály görömbölyi lelkész helyébe a megyés püspök Orosz József ottani kíségitő lelkészt nevezte ki rendes lelkésszé.

Goga Oktavián öcsse orosz fogságban. Goga Oktavián, a hires román költő öcsse, *Goga Jenő*, aki Petőfi és több magyar író verseiből sokat fordított román nyelvre és most mint önkéntes káplár a galíciai harcokban az oroszok fogságába jutott, egy tartalékos hadnagy barátjának a következő levelet írta Odesszából:

Kedves Barátom! Az i melletti ütközetben orosz hadifogságba kerültem egy önkéntes társammal. Néhány napig egy kis faluban voltunk, ahonnan Odesszába szállítottak bennünket. Noha égek a vágytól, hogy visszakerüljek csapatomhoz és részt vehessek a háboruban, meg kell vallanom, hogy elég lojálisan bánunk velünk. Egy fiatal orosz tiszt kíséretében naponként sétákat teszünk a Fekete-tenger partján és a városban. Csak lakásunk barátságatlan nagyon. Egy négy-öt száz éves ódon erődítményben vagyunk elhelyezve, melynek másfélméteres kőfaláról lehullott a vakolat és ez nagyon komor és rideg hatással van reánk. A sétán kívül olvasással töltjük az időt. Megismerkedtünk több előkelő odesszai román családdal, akik bőven ellátnak olvasmányokkal. Ezek sokat panaszkodnak amiatt, hogy az orosz polgári hatóságok őket is ellenséges szemmel nézik és ahol csak lehet, kellemetlenkednek nekik. — Ezek között van sok olyan, aki Magyarországon is tartózkodott. Én nem panaszkodhatom, mert az orosz tisztek igen lojálisak. Sok szerencsét kíván, mielőbbi viszontlátásra: *Goga Jenő.*

Hőcipőkhöz szükséges anyag szállítása. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara felhívja az érdekeltet figyelmét, hogy a helybeli koleramegfigyelő kórházban elhelyezett katonáknak egyelőre cca 500 darab vízhatlan anyagból, bőrtalppal készült hőcipőre volna szükségük. Azon érdekelt, kik az ezen cipőkhöz szükséges anyagot szállítani hajlandók, minta-megtekintés s a feltételek megbeszélése végett Weér Györgyné ömlesztőségánál (Péterfia-u. 68. sz. a.) jelentkezzenek.

Az eddig megjelent összes veszteségi lajstromok kiadóhivatalunkban kaphatók.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Hétfőn — Kedden
november hó 9-én, 10-én

A SZERELEM VAK.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Japán képek. Ismeretterjesztő.
A varázsló fűtyülő. Kacagtató.
A gyermek imája. Életkép.
A pletyka néni. Humoros.
Finkler szorul. Bohózat.

Előadások este 6 órától folytatlagos bemenettel.

Rendes helyárak.

Hadisegély-bélyegek. Annak idején hirt adtunk arról, hogy a postaigazgatóság az özvegyeket és árvákat részére külön hadisegély-postabélyegeket hozott forgalomba, még pedig egyelőre 5 és 10 fillér értékben olyformán, hogy ezek mindegyike után az eladás alkalmával a frankójegy értékén kívül a vevőtől még két fillér beszédendő. A szóban levő jótékony célra a postaigazgatóság az árvíz-bélyegek elnevezése alatt ismert bélyegeket használta fel. Amint értesülünk, a szóban levő árvíz-bélyegek felhasználásával kiadott 5 és 10 filléres hadisegély-bélyegeken kívül most az árvíz-bélyeg többi értékfajai is mint hadisegély-bélyegek kerültek forgalomba. Ezekre is a „Hadisegély özvegyeknek és árváknak, kettő (2) fillér” jelzés van nyomva. Míg az 5 és 10 filléres hadisegély-bélyegeket minden postahivatal és értékcikkárús köteles árusítani, addig a többi értékfajokat csak a postahivataloknál kapni. Használjunk tehát hadisegély-postabélyegeket! Ahányszor levelezőlapot vagy levelet adunk a postára, gondoljunk derék katonáink hátramaradottjaira és ne sajnáljuk azt a két fillér többletet, amelylyel e nemes cél eléréséhez hozzájárulunk! Ne felejtsük el, hogy nemcsak a 100 és 1000 koronás adományok biztosítják a magyar társadalomban megindult jótékony célú akciót, hanem tartásuk szem előtt, hogy éppen ez a két fillér, amely még a szegény ember zsebében sem terheli meg, óriási összeget tehet ki, ha milliók és milliók gyűjtik!

Érdemes volt meghalni. Tordáról írják nekünk: A tordai kórházba elsőnek került sebesültek között volt Kiss Elek köztisztviselő, aki a leg gondosabb ápolás ellenére néhány napi szenvedés után meghalt a nagy részvét mellett temették el a tordai temetőben. Halottak napján a kivilágított temetőben egy frissen ásott sír tünt ki tömördek koszorújával s tömértelen mécseseivel. Kiss Elek honvéd volt. Száz meg száz hazafiasan érző lélek látogatta meg, miközben a koszorúk és élővirágok tömege mind magasabban borította a hantokat. A körülállók közé egyszerre csak egy szegényesen öltözött asszony gyűlt. Messze földről, Székelyudvarhelyről érkezett, hogy férje sírjára néhány virágot tegyen le, mialatt otthon maradt árvái imádtak rebegek elhunyt apjukért. Keservesen tette meg az utat, mert hisz a vasuti költségeket két keze munkájával kellett előteremtene. Zokogva közeledett a sírhoz, szíve majd meg hasadt bánatában. És amint utat tört magának s férje dusan megkoszorúzott és fényesen kivilágított sírját pillantotta meg, egy boldog sóhaj röppent el ajkáról s e szavakkal köszöntötte a drága hantokat:

— Édes lelkem, mégis érdemes volt meghalni ilyen országért!

A körülállók könnyes szemmel tekintettek az özvegyre. Egy pillanat alatt a jótékony angyala vette át uralmát. A zsebek megnyitak s csakhamar megfelelő összeg gyűlt egybe a szegény asszony felségítésére. Jó lelkek hajlékról is gondoskodtak s másnap gróf Bethlen Sándorné kereste fel, bőséges téli ruhát hozván az otthon maradt árvák számára.

— A tűzvonal elé kötik ki a szerb katonát. Mindenki ismeri a „kikötés” büntetését katonáknál. Ha a katonán sem a jó szó nem fog, sem a házbüntetések nem használnak, következik a kikötés. Két kezét a hátán összehurkolják s így kötik egy cölöphöz, ahol szégyenszemre két órán keresztül kell kinlódnia. A szerbek hadseregében is divatos büntetés volt ez: most a háború idején kissé meg is szigorították. A delikvenst a cölöppel együtt kiemelik a sáncárok fölé, ahol céltáblával szolgál a mi katonáinknak. Most, hogy sáncárkaink egymáshoz közel vannak, áthalatszük a kikötött szerb katonák ordítása: „Nye pucáj! Nye pucáj!” (Ne löj! Ne löj!)

URANUS

Korona-Passagé Telefon 3-28.

HÉTFŐN — KEDDEN
november hó 9-én, 10-én

A LELENCZ.
Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A SZERELEM VAK.
Társadalmi dráma 2 felvonásban.

A TÁNCOZSNŐ FIA.
Vígjáték 2 felvonásban.

Grenoble és környéke. Panoráma felvétel.
A jó barát. Kacagató jelenetek.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Szőlye 90 fill. Zártszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

Előadások este 6 órától folytatódólag bemenettel.

Az új
Berson

A célt

a legjobb kávéitalhoz azon háziasszonyok érik el, kik a „Valódi” : Franck : kávépótlékot ládikák avagy csomagokban a „kávédaráló”-val bevásárolják.

kg em 88/26119

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú	1 szelvény 7 kor.
teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 10 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonnához 20.— K-ért, mintegy felelősséget, turistalódat, sélysmunkát, sőt kosztüm szöveteket s. gy. gyári árákon kéri, ami megbízható és szolid cég mindentől ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

An előnyök s melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősök. Szabott, legújabb árak. Óriási választék. Miniatúr, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árban

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Jellegű leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

DEUTSCH- Újságokban tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és genge vajas lptól turó mindennap kapható.

SZEDEDI PAPRIKA- különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO-fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Katonai egyenruha készítését vállalja Fényes Mór cég. Piac-utca 71.

Könyvtörléányok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Kapucédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Lakbörleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Az elesett és megsebesült hős katonáinkról hetenként egy könyvecske jelenik meg

A nemzet hősei címén, mely a megsebesült és elesett katonák fényképét

ábrázolja, melyik városba vagy faluba való és hogy hol esett el. — Kapható 20 fillérért. Vidékre portómentesen küldi a pénz előleges beutalásával Papp M. 25 fillérért. — Debreczen, Piac-utca 49. sz. I. em.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN. Klstemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok
Flanellek ↔ Mosóveledek

NAGY RAKTÁRA

Üzemnagyoobbítás folytán
nyomással:

- 1000 színes jóminőségű boríték K 3-60
- 1000 finom fehér boríték „ 6—
- 1000 félív üzleti levélpapír „ 7—
- 1000 színes levelező-lap „ 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgy-közönséget, hogy lakásomat

Real-u. 6 ss.
alá helyeztem át.

Készíték kosztümöket, sport- és raglan-kabátokat, valamint mindennemű alakításokat feltűnő olcsó árakon. Tisztelettel

Stauber Ferencs,
néi szabó.

2-3
uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

ELADÓ
vagy
bérbe kiadó
egy jó forgalmu
**lakatos-
műhely**
katonasághoz bevonulás végett.
Pacsirta-u. 47.

Zománc
címűtábla megrendelhető
Hoffman és Kronovitz
cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta
ezzenként olcsón kapható
Piac-utca 49. szám
alatt.

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Tábori borítékok
2 fillérével kaphatók a
kiadóhivatalban.